

NYIREGYHÁZA.

Társadalmi hetilap. — Megjelenik minden esütörtökön.

Előfizetési ára:	Felolós szerkesztő:	Társ-szerkesztő:	Hirdetéseket és előfizetéseket
Egész évre 5 frt — kr.	Dr. Prok Gyula.	Sztempák Jenő.	elfogad a kiadó-hivatal: Nyiregyházán,
Fél évre 2 frt 50 kr.			iskola-utca 13-ik szám.
Negyed évre 1 frt 25 kr.	Kiadó-tulajdonosok: a szerkesztők.		Egyes szám ára 10 krajczár.

A birtokos középosztály jövője.

Magyarország politikai élete és gazdasági feladatai egy nagy jelszóval gyarapodtak a jelenben folyamatban levő appropriacionális vitából. A kis- és középbirtokos osztály, amely a legnagyobb és legbiztosabb nemzettagozat, s a melyen a nemzeti állam és társadalom alapjai és jövője nyugszanak, züllesnek indult. — Gyors és hathatos segítség nélkül feltartóztatlanul siet az elpusztulás végzete felé.

Első pillanatra a tétel ekként való felállításra alkalmas a tekintetben meggyőződést kelteni, hogy a magyar középosztály akár a ránehezede közterhek sulya alatt, akár pedig a fokozottabb életigényekkel arányosan nem növekvő birtokjövödelem mellett az utolsó évtizedek során nem fejlődött oda, hogy sorsára nyugodtan volna bízható, s hogy további jövőjében izmosodásának legfontosabb biztosítékait bírná. Már pedig annál a jelentőségénél fogva, melylyel — mint a nemzet test legfontosabb alkatrésze valóban bír, — nem lehet sem a jelen helyzet, annál kevésbbé jövője sorsa közömbös.

A „NYIREGYHÁZA” TARCZÁJA.

Visszatérve.

Régen volt, hogy utolszor jártam itt
E kedves, ez ismerős szép tájon,
Hol annyi édes órát töltöttem,
S a hol oly hosszan el-elmerengtem
Sok csöndes, méla alkonyon.

Akkor is, mint most, nyíllott a virág,
Balsam-illattal volt telve a lég,
Fölöttem a fák hajlongó lombja,
S az esti szellő beszélt suttogva
Csodás, titokzatos regét.

S amig elandalodva hallgatám,
Lelkem a boldogságról álmodott.
A jövő képtét fénynyel színezém,
S a teljesülés édes sejtelmén,
Örömem könnye itt hullott.

Óh! régen volt, — és újra látlak.
Szélid képeden semmi változás.
— S én! a távolból hozom fáradtan,
Legsőbb reményimet elhervadtan;
Kebemben rom van s pusztulás.

Elhagytam a zajongó világot,
Nehéz küzdelmeimnek színterét,
Jövök e csendes, rejtett magányba,
Hogy megeredő könnyeim árja,
Enyhítse fájdalom tüzet.

Meggyőző adatokkal bizonyítható be, hogy a magyar birtokos középosztály napról-napra pusztul. Egyik ősrégi birtokos család után a másik veszti el nagy szerepének és hivatásának alapjait, s temérdek azon családoknak a száma, akik a birtokaikra nehezede terhek miatt épen csak névleges tulajdonosai az ősi földnek. Vagy fejezzük ki ugyanezt más jelszóval: Magyarország az ingatlan annyira mobilizált, s annyira túl van terhelve záloggal, hogy a rengeteg birtokváltozás egészséges társadalmi és közgazdasági viszonyok közép mértékét felette meghaladja. És ezzel együtt korhad, gyengül a magyar társadalom az az osztálya, amely megalkotta a 3 évszázadon át ősi jogait támadó hatalom ellenében az erő reservát, s amely a modern magyar társadalom nagy épületéhez a legbecsesbb anyagot szolgáltatta.

A veszély tehát, amely az országot középosztályának züllesével fenyegeti, nagy és egyetemes, még akkor is, ha a helyét elfoglaló új középosztály mindama becses tulajdonokkal volna is felruházva, amelyekkel a történelmivé válni kezdő birtokos

középosztály ékeskedett. Épen azért nem lehet kétség az iránt, hogy a magyar társadalom és magyar állam csak a saját jövöde életének legbiztosabb reményei elárulásával nézheti tétlenül a bomlás szemünk látára történő folyamatát.

De ennek a kérdésnek alapos eldöntésé: nem csupán az a tünet befolyásolja, hogy a köznép és kisbirtokos osztály valóban fogy és pusztul az elviselhetetlen méretű közterhek miatt, s azért is, mert a fejlődő életigényekkel a földbirtokok produktumai nem tartanak arányosan lépést. — Belejártszik az is, valjon a bomlás procedurája végleges-e, avagy e század nagy társadalmi és államilakulásának egy természetes következménye, amelylyel a megváltozott nagy rendhez alkalmazkodni kevésbé képes anyag kiválasztása állott be? Mert ha ez a feltevés jogosultsággal bír; akkor a baj terjedésének előrelátható időbeli határa van, s méretei aggodalomra ezután kevésbbé fognak okot adni.

Mert nem szabad elfelednünk, hogy a társadalom nagy evolúciói sohasem tolytak le óriási áldozatok

És ha majd egykor ismét eljövök:
Gyógyítsa lez-e a seb lelkeimen?
Vagy ha visszatérek a világba,
Távolok még több-több fájdalomra?
Mely által kísér éltemen.

Óh! nem, hisz mindent ott künn hagytam én,
Hol csel nélkül lenne már küzdelmem;
Szertétepe az utolsó álom,
Utamat panasz, könny nélkül járom;
Nincs már többé mit vesztenem!

Ujlaky Vilma.

A vármegye mulat.

Irtá: Gottler Laj s.

A megyebál-bizottság alakuló gyűlésén, amelyet a vármegye kistermében tartott meg a vidék telivér ijtusága (husztól ötvenig), általános ribilliót okozott a Hodáros Imre inditánya, amelylyel Turbakáj Bogdánt a rendezőség tagjai közé fölvetni kérte

Kalászos Kalászos Endre, a bálbizottság alelnöke, ingerülten pattant föl az elnöki székből, melyet gróf Borusházy főispánnak, a rendezőség bizottság távollévő elnökének megbízásából foglalt el.

— A nagyapja még ostornyelet és suvikszot árult Baladányán, a falu végén! Mi meg egy bizottságban legyünk a ven gírguez unokájával.

— A gén gírguez unokája megvette egy fél millióért a Csatlókayak ősi birtokát, szolt Hodáros Imre, miattal sóhajta gondolt arra az ötszáz forintokra, a melylyel a gazdag örmény, a megyegyűlés bankettje után kö-

vetkező ferblizés alkalmával segítette őt ki „pillanatnyi” pénzzavarából, három királyok napján mult egy esztendeje . . .

— Azért mégis parrasz! marrad! Replikázott rá Kalászos, alispánhoz illő hangsulyozással ropogtatva az r betűt.

A heves lefolyású bálbizottság üléséről, történelmi igazság kedvéért, az utókor részére különben csak annyit jegyezhetünk fel, hogy a hangulat megoszott. — A társaság egyik része határozatlan Turbakáj felvétele ellen szavazott, míg a másik rész fel akarta venni a rendezőség tagjai közé.

Ez utóbbi pártot ismét két titkos alosztályra lehetett osztani. Az a) alosztály tagjai voltak azok a többé-kevésbbé kekvérű gavalérok, akiket némi nemű pénzbeli kötelezettségek kapesoltak a gazdag örményhez, míg a b) alosztályt kizárólag azok a nemes ifjak képeztek, a kik ezeket a kötelezettségeket a közel jövő óhajtó módjában láthatták lebegni lelki szemekkel magok előtt.

A dolognak az lett a vége, hogy Turbakáj Bogdánt szótöbbséggel felvették a rendezők diszes sorába.

— Mondjuk ki, hogy spieszbürger-bált rendezünk és szollítsuk föl a csizmadia czéhet is a részvételre, szolt Kalászos, elkekeredve a gyűlés határozatán.

— Csak hogy akkor kár volt Borusházy grófnét bálányának fölkeráni. Megtette volna Csupor Handziné is. Ezt Maruváry Gábor főigyező mondotta, a „vármegye pennája”, általános derültséget keltve megjegyzésével.

Csupor Handziné ugyanis arról volt híres, hogy a legjobb cigánypecsenyét nála lehet kapni a kofasoron.

nélkül. Így történt az Franciaországban a forradalom után, de így végződött a Cromwell uralma Angolországban is. Mindkettő csaknem egészen megváltoztatta a középosztályt. Egy jelentékeny százaléka észrevétlenül eltűnt örök-időkre, s helyét új elem foglalta el Szerencsére ép oly alkalmak a vagyonánál és foglalkozásánál fogva reá váró feladatok teljesítésére.

Nincs semmi okunk annak feltételezésére, hogy hazánknak a vége felé közeledő évszázadban nem-e ugyan ez az örök törvény érvényesülése jutott osztály részül. Ez esetben a tétel jelentősége megváltozik, mert a közép osztály pusztulásából származó baj nagysága és egyetemesége mellett be kell látni azt is, hogy a baj rombolása nem állandó.

Segítség és támogatás mindenestre kell, már csak a baj méreteinek korlátozása érdekében is. Azonban a valódi és hathatós segítség magának a birtokos középosztálynak a magatartásában van lefektetve. Sok új tulajdonosgot kell felvennie, és sok régi létvesztőnie, hogy az idők változott viszonyai között ösödítőket becsülettel betöltött szerepét megtarthassa.

A támogatás jelszava ki van dova az ország közvéleménye elé. A nagy program lényeges irányja és eszközei még körvonalakban sincsnek kibontakozva. Kívánatos a magyar nemzeti társadalom ereje és eszűlátos fejlődési képessége érdekében, hogy az a program minél előbb és minél határozottabban váljék az ország politikai kincsévé.

Az igaz, hogy az öreg Turbakaj Kristóf még ostornyelet és suviszot árult a faluvégi kis boltban, a baladnyai parasztnak, csak-hogy az a kis bolt vetette meg Turbakaj Bogdán mostani gazdaságának az alapját. A Kristóf fia, Kajetán már földeket vásárolt és lovakkal kepezkedett s ez is sokat hozhatott a konyhára, mert a Kajetán fia, Bogdán, aki Magyar-Ovárot végzte a gazdasági akademián, ezelőtt két évvel, mint már tudjuk, ötszázezer forintért vette meg a Csatlókayak családi birtokát.

Özveg Csatlókayné pedig (kiskunvári Konosdi Margit. Kék mezőben ezüst sas, szájaban pedig hét aranykalász, fején öt-pontos korona) fölment a fővárosba s ott, vagyona romjain, női divatszalon nyitott. Ezt a hallatlan botrányt soká nem tudták megemészteni a vármegye urai familiái, amelyek mind atyafiságban voltak a Csatlókayakkal. S ha egy idegen vármegyebeli kérdőszóködött az özvegyről, nem tudva, hogy minő változás állott be sorsában, annak egész megbotránkozva felelték:

— Jaj! hadd el! boltja lett neki! — s aztán sietve tértek napirendre a kényes tárgy fölött.

Turbakaj Bogdánal különben elég jól megérték a megyebeli urak, mindaddig, amíg nem kellett magukkal egyenrangúnak tekinteni.

S ez állította élére a bálbizottságba való beválasztás kérdése. Az igaz, hogy a gazdag örmény soha se igen járt utánok s ritkán találkoztak vele. Ő megvolt a maga csendes visszavonultságban Csatlókán. Gazdálkodott, dolgozott napestig s gyarapodott szépen. — Ha néha bevetődött valami ügyes-bajos dologban a megye székhelyére s összejött a többi urakkal, szótöltött velük egy kis időt a

Közügyek.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Nyiregyháza város képviselőtestülete a múlt pénteken délután tartotta meg március havi rendes közgyűlését, amelyen a többiek között az a mostanában szinte szokatlan eset is megtörtént, hogy a tárgysorozat valamennyi — mind a 14 — pontját letárgyalták.

Még más tekintetben is előtűnt a többiektől ez a közgyűlés. A termet egy hatalmas diszlobogó ékesítette, amelyet a nyiregyházi nők az ezer-éves nemzeti ünnep alkalmából készítettek a város számára és márczius 15-én adták át. A nehéz fehér selyemből készült, gazdag aranyhimnissel, egyik oldalán a város címerével, másik oldalán Hungária alakjával díszített lobogó a kisterem felőli bejáratnál volt kiltűzve.

Különbén a közgyűlés első tárgya is szoros vonatkozásban állott a diszlobogóval. A polgármester bejelentette a közgyűlésnek a márczius 15-iki ünnep lefolyását s ami azzal kapcsolatban történt: a diszlobogó átvételét. A közgyűlés elhatározta, hogy a nyiregyházi nők ajándékát külön átirattal köszöni meg, sőt tovább menve, köszönetet szavazott azoknak is, akik lehetővé tették, hogy márczius 15-ét Nyiregyháza város hivatalosan is megünnepelje.

A közgyűlés második tárgya a Hatel Márton-féle alapítvány alapító levelének bemutatása lett volna, amelynek megszövegezése azonban el nem készült, e tárgy ezáltal levetették a napirendről.

Következett a mező munkások és munkaadók közötti jogviszonyokat szabályozó törvény életbe lépése folytán szükségessé vált új aljegyzői állás rendszer-sítésének kérdése. Többen szólottak e tárgyhöz, természetesen szokás szerint éppen azokat tartván elene hosszadalmas orációkat, akik magát az indokul szolgáló törvényt és az azzal előálló munkaszaporulatot a legkevésbé ismerik. Utóljára névszerinti szavazással, 27 szavazat 15 ellenében elfogadták a tanács és a jogügyi szakosztály előterjesztését s az új állást 800 frt fizetés és 200 frt lakpénzzel javadalmazva felállítandónak mondták ki.

nagyvendégelőben, aztán sietve befogatott és hazament.

A nagyvendégelőben, mondom, mert a gentry kaszinóba nem hívták maguk közé. Oda csak a kiválasztottaknak volt belépésük.

A bál estéjén egymást érték a pompás fogatok a megyeház kapujában. Azt a négy pejt kellett látni, amely az örmény kocsiját röpitette be Csatlókról. A cizmán kiteremtetett dolmányu, paradés kocsi alig tudta megállítani a teliver páripakát. Az örmény meg egykedűven ugrott ki a kocsiból s kezét fogva a lépéső alján álldogáló rendezőkkel, fölcsietett a terembe.

Érdekes, olajbarna arczu, szép szál legény, vastag, fekete bajusszal, s hófehér fogakkal. Arányos természetű feszülve simul meg a remek szabású frakk.

A szép főjegyzőné, az a kívánatos fekete asszony (muravári Muravary Gáborné, szül. Jabukaj Jabukay Rózsa) fáradhatatlan volt a rendezői jelvények feltűzésével. Eppen hogy kézen volt az utolsóval is, amikor Duka Berczi bandája rákezdte a Rákóczy-indulót s a bálanya gróf Borusházy Sándorné, fivére báró Felsenburg Ernő, cs. és kir. kamarás, huszárezredes karján bevonult a terembe, a két sorban álló és mélyen meghajló rendezők frakkos gárdája közt.

Aztán megkezdődött a tánc. A bálanya a bál alelnökével járt egy-két tactus lassu csárdást, aztán visszavonult a pálmakkal díszített emelvényre.

— Nem hallottad mi igaz van benne, hogy Csatlókayné itt van és hogy feljön a bálra? Így az alispán, fogai közt szűrésölve a tegeződést, a mit ezáltal először engedett meg magának az örménynyel szemben, mi alatt ott álltak a terem közepén a csillár alatt.

A többi tárgyak már simábban, illetve kevesebb szószaporítás mellett, tárgyalattak le.

Az 1897. gyámpéztári számadás felülvizsgálatára Fest László, Seamuely Aurél és Groak Odón képviselői tagok küldettek ki. A Nikelszky-féle alapítvány kamatait özvegy Kovács Károlynénak és Szakács Mátyás és nejeének rendelték kiadtni. A jótékony nőegylet által fenntartott nőipariskola részére 200 forint segélyt szavaztak meg. — Megszavazták Marsalkó Gusztáv házi pénztári ellenőr részére is a beteg pénztárnok helyettesítése tartamára az ellenőri és a pénztárnoki fizetés közötti különbözetet. A dr. Vadász Leó és Melhause János községi pótdadó visszatérítése iránti kérvényt a tanács javaslatához képest elutasították, a gróf Dessewffy-féle királyteleki uradalom közmunka-váltás visszatérítése iránti kérvényének pedig csak annyiban adtak helyet, hogy az el nem évült 1894. évi kivétel összegét: 130 frtot rendezték visszatéríteni, illetve az uradalom községi pótdádjába beletűnt.

Még néhány kisebb jelentőségű tárgy után a stóói erdőnek az erdőüzemtervben e czelra kijelölt 70 holdnyi részének parkirózási kérdése került tárgyalás alá, s a polgármester indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a parkká átalakítást házilag, a mérnöki hivatal által végezteti. Kimondta a közgyűlés azt is, hogy a park átalakítást sürgősen ohajtsa s a munkálatok mielőbbi megkezdésére a polgármestert utasította.

A gyűlés végén Mészáros János megint interpellációval állott elő. Arra tudt kívánesi, hogy dr. Prok Gyula, lapunk felelős szerkesztője minő jogcímen foglal helyet a képviselőtestületben? Az elnököl polgármester nyomban felelt az interpellációra, felvilágosítván a kívánesi várossatját, hogy mint a Hölcz Gyula igazolt megbízottja. Az interpelláció természetesen nem ilyen szárazon történt meg, hanem a közgyűlés lefolyásának ez a része nem ebbe a rovatba való.

— 59% után 50%. Nyiregyháza városánál tudvalegőleg az elmúlt 1897-ik évre a községi pótdadó 59%-ban, illetve a pusztai

— Azt nektek jobban kell tudnotok, ti a városban laktok. — Az ilyen magamfajta falusi paraszt mindenről később értesül. És az örmény mosolyogva fogott kezét a hozzá siető Hodáros Imrével, a ki folytatta a társalgást.

— Azt mondják, hogy fólhagyott az üzlettel, mert nagy örökséget csinált, a püspök nagybátyja halt meg, a ki eddig hallani sem akart róla és most kétszázézer forintot hagyott rá.

Bizony annak a büszketartásu szép asszonynak, aki most bejött a terembe, nem volt kétszázézer forintos örökségre szüksége, hogy elbolondítsa a férfiak fejét. (A mint hogy az örökség valójában sokkal kevesebb is volt.) Szoborszerű alakján hízelve omlik alá a teher selyemruha és piros ajkai körül kedves mosolygás ül, míg jobbra-balra fogadja a köszöntéseket.

— No nézd! Már itt is van. És Hodáros, követve a többi kíváncsiaktól, siet üdvözölni a szép asszonyt.

Hát ugy történt, hogy ezen a híres bálban Böngér Kanuth huszárfőhadnagy, a ki csupán Csatlókayné kedvéért jött el a bálba, nagy bosszúsággal tapasztalta, hogy Turbakaj mindenütt utjában van a szép özvegy körül. Mikor meg szupéhoz indult a bál közönsége, a szomszédos terembe egyszerre ketten is nyujtották karjokat a szép asszonynak.

Margit Turbakaj karjába öltötte fehérkesztyűs kis kezét, a huszár meg összeütötte sarkantyús bokáját, meghajította magát és távozott.

Persze, hogy a dolog nem maradhatott annyiban.

Vacsora végeztével, amit az örmény bevezette Csatlókayné a terembe — mert, hogy rákezdtek a szupé csárdást és vissza-

birtokosokra 29 $\frac{1}{2}$ %-ban volt megállapítva. A folyó 1898. évre a községi pótladó $\frac{1}{2}$ %-a csökken, amennyiben a jóváhagyott költségvetés szerint a városiak földadója után 45 $\frac{1}{2}$ %, a pusztaiak földadója után 29 $\frac{1}{2}$ %, a pusztai haszonbérlet III. oszt. kereseti adója után 34 $\frac{1}{2}$ %, a többi adók után pedig 50 $\frac{1}{2}$ %-ban van megállapítva a kivetendő községi pótladó.

— **Nyiregyháza város ingatlan vagyonleltára.** Szabolcsvármegye alispánjának rendelkezése alapján a városi ingatlanok rendezésére alapszó rendezés alá kerül. Sajátságos dolog ugyanis, hogy a város nevével áll telekkönyvileg igen sok olyan ingatlan, amely pedig nem képezi a város tulajdonát — ezek között leginkább az úgynevezett jogföldek közül szerepelnek azok, amelyek a jogföldek általános telekkönyvezés alkalmával miután abban az időben váltásáruk még kifizette nem volt, külön telekkönyvekbe vittek át ugyan, de a város nevére, — s viszont akadnak olyan ingatlanok is, — leginkább a katonai gyakorlóter számára kisajátított, illetve megvásárolt földek közül azok, amelyeknek átírását az elhalálozott telekkönyvi tulajdonosok hagyatékai ügyeinek lebonyolítása hátráltatta, — amelyek tényleg a város tulajdonát képezik, de amelyek még nincsenek átírva a város nevére. Ezeket felül nagy hátránya a város ingatlan vagyona kellő ellenőrzésének az is, hogy azok több, sőt több száz telekkönyvben vannak felvéve és hogy az utjában emelt értékes épületek a telekkönyvben, nincsenek feltüntetve. Mindezen állapotoknak telekkönyvi lehető sürög rendezésével a városi tanács a hetfőn délután tartott ülésében Hudák Károly tiszbírógységet bízta meg, a nagy munka elvégzésére november hó 1-ig tizen ki határidőt. Ezen munkálattal kapcsolatos tehát a város nevével álló, de tényleg nem a város tulajdonát képező ingatlanoknak a tényleges tulajdonosok nevére leendő átírásának lehetővé tétele, mely célból részükre átírásra alkalmas okiratok fogynak kiállításra s kiállításuk után jóváhagyás végett együttesen a képviselőtestület és Szabolcsvármegye törvényhatósága elé terjesztetni.

Erdősítsünk!

I.

A Nyírség, sőt az egész Szabolcsvármegye területe hajdanta erdőségekkel borított mocsaras vidék volt, sőt nagy része összeüggő rengeteg erdőség.

Evszázadok alatt azonban a munkás emberi kéz kiirtotta az erdőségeket, lecsapolta a mocsarakat s ma már, ha az erdő-törvény és a kormányának a még meglevő hazai erdőségek fenntartására, sőt szaporítására irányuló politikája közbe nem lép, talán csak hírből ismernénk az erdőket, mint a hogy a Nyírségben sok helyen csak hírből ismerik a nyírfát, amely pedig e vidékek nevet adta.

De hát az erdőkkel ugy volt az emberiség, hogy nemcsak el nem ismerte, de talán nem is ismerte azoknak egyéb jelentőségét, mint hogy tűzfát, no meg szerszám és épület fát szolgáltat és hogy elveszi a helyet a szántóföldektől és legelőktől.

A letelepülő, szántás-veléssel, marhatenyéssel foglalkozó népességnek, mint Amerika példája ma is mutatja, első gondja az erdőségek menél tökéleesebb kiirtása volt s az ma is.

Csak későn, sokszor egészen elkésve veszi észre, hogy az erdőnek fontos, rendkívül fontos szerep jut a gazdaságilag legműveltebb népek gazdasági életében is.

Nem czélunk s nem is lehet feladatunk, hogy mi most, mikor Szabolcsvármegye újra beerdősítésének kérdésével nehány cikk keretében foglalkozni szándékozunk, szakszerű fejtegetésekbe bocsátkozunk, hanem azért, hogy levonandó következtetéseinket szélesebb, tehát biztosabb alapokra fektessük, megkíséréljük legalább főbb vonásokban eszelni az erdősítések fontosságát.

Szakemberek előtt, akik az erdőkkel, erdősítésekkel, az erdők történelmével hivatászerűleg foglalkoznak, általánosan tudott és elismert igazság, hogy az erdők a világtörténet tanúsága szerint egyenesen mint *nemzetfenntartó tényezők* veendőek számításba.

— Mindig mondtam, hogy ez a Bogdán derek gyerek és a főjegyző, pezsgős pohárral kezében, közeledett Turbakájhoz, a ki hátradőlve székeben halgatta Berczit, az meg jobb ügyre méltó buzgalommal húzotta a fülét.

— Eb a ki minket gyaláz! Ezt az arany igazságot Hodáros Imre konstataíta, mialatt ő is fölvette pezsgős poharát s oda ment harmarmadiknak, kocczintani velök.

— Éppen jó együtt vagytok itt és az örmény letéve poharát, megtörölte fekete bajuszát, hogy méltóan fogadhassa az elértékenyedett főjegyző baráti csökját, a melylyel a megtisztelni készült őt. Eppen jó, hogy együtt vagytok itt és letörölte a meleg barátság nyilvánítás nyomait bajuszáról, arra akarlak benneteket, hogy segédkeztek nekem, Böngér Kanuthal szemben.

— Ohó! levágjuk a fület az urfinak. És Muraváry egyet kanyarított karjával a levegőben. Levágjuk a fület! Hogy mer az téged bántani!

— No no! csak légy nyugodt! nem engedem én magam bántani.

— Akkor is levágjuk a fület! Hogy mer ő velem konkurrálni?! hogy mer . . .

— Csak kérlek nevetek ne említsünk. Huzzad, Berczi! Az áldóját a fádnek!

Turbakáj fölkapott egy pohár pezsgőt és belekényszerítette a hegedülő cigányba.

Az asztal másik végén ezalatt Kendrey Béla, szimboliztikus stílusú festőművész tartott előadást az ősi tárlaton kiállított képeinek sikereiről. (Gonosz nyelvek azt fogták rá, hogy egy „csendélet képét” festett, a melyen egy beteg ökr, egy talluseprő és egy fonyadt narancs volt.)

Mondom, hogy előadást tartott, noha senki sem halgatott reá, mert hogy mindenki a maga dolgát beszélte és senki sem halga-

„Phoenicia a czédrus erdők korában világhatalom volt. Hajói bekalandozták az ismert és ismeretlen tengerek hullámain. — Elpusztult az erdő, — a hajógyártás kincses bányája — a régi gazdagság oda, az egykori világhatalom helye ma kopár, sávár, kihalt pusztaság. Boldog Arábia Ptolomeusz idejében még 4 folyamtól szelt erdődús hazája volt egy vitez, hadverő népnek; — eltűntek az erdők, kiapadtak a források, folyók: s ma ugyanazon hely, szomorú gunyjaul egykori nevének, kietlen Sahara!” — Ezeket olvassuk egy, az erdők nemzetgazdasági fontosságával foglalkozó érdekes munkában, amely Babilonia, Görögország, Macedónia sőt maga Róma mellett hivatkozik még Sicilia, Andaluzia, Velence példájára és sok másokra, amelyekből kevés utána gondolással le lehet vonni azt az igazságot, hogy a nemzetek fénykora, a népesség életrevalósága mily szoros kapcsolatban állott az erdőségekkel. Ezen példák közül egyik legerősebb magának Németországnak a példája, amelynek területét pedig a népvándorlások lezajlása óta is a legnagyobb és legtartósabb háborúk színhelye volt, de ahol az erdőnek az éghajlatra, a talaj termőképességére és az erkölcök nemesítésére való közvetlen hatása közvetve szívó visszacszerzési és életfenntartási erőt adott az ott élő nemzeteknek is.

Az erdőknek *nemzetgazdasági fontosságát* azonban az általa szolgáltatott és pedig tekintélyes jövedelmen felül azon hatásuk kölcsönöz, amelyet az éghajlati és talajviszonyokra gyakorolnak.

Az éghajlati viszonyok ugyanis nemcsak a földrajzi fekvéstől, nemcsak a hegyek vagy a tenger távolságától, illetve közelségétől, és a tenger színe feletti magasságtól, valamint az állandó és váltakozó légáramlatoktól függenek, hanem sok tekintetben és nagy mértékben a helyi viszonyoktól, a helyi tényezőktől is.

Ezen helyi tényezők közül a legfontosabbak a belviz és az erdő.

Szomorú tapasztalati tényező vált immár Magyarországon, hogy a belvizek szabályozása, lecsapolása minő átalakulásokat okozott

ment a borozókhoz, hát látja, hogy helyén, ahol szivarját, borát, poharát hagyta, a főhadnagy ül.

Turbakáj összeráncolt szemöldökkel lépett a házba — rátette kezét a vállára.

— Ha megengeded, ez az én helyem.

A huszár gúnyosan nézett végig az örményen.

— Ha tudtam volna, hogy a te helyed, igazán nem foglalom el, mert az csak a ripókók szokása, hogy betolakodnak az uri társaságokba és elfoglalják a mások helyét.

A főhadnagy megjegyzésére minden szem várakozásteljesen fordult az örmény felé. (No, spieszburger! most mutasd meg, mit tudsz!)

— Azt jegyezd meg magadnak, öcsém, hogy csak gyáva ficzók engedik elfoglaltatni a helyüket, férfi ember tesz róla, és Turbakáj megrázta a székét, melyen a huszár ült.

Böngér dühösen pattant föl s ha az ezredes karon nem fogja, mérsékletre intve őt, mialatt kivette a teremből, a jelenet aligha folyik le simán, a nyugalom és uri flegma határai között.

Eleg az hozzá, hogy mikor Turbakáj kocsjához kísérte Csatlókyáknét, bucsuzáskor a szép asszony kis keze pár pillanattal tovább maradt az örmény izmos markában, mint az a kötelek udvariasság szabályai előírják . . .

Ugy hajnali négy óra tájban, amikor már az utolsó női vendég is elment a balból, a férfi közönség kitarított része összetolatott két asztalt a nagytérben s — mint az már ilyenkor szokás — leültek egymás mellé barátkozni.

Körülfüggtek a parketten elszórvva heverték a fénygölgalyak, a melyekkel a terem volt díszítve. Itt-ott egy-egy illúzió foszlány tarkáltott a zöld galyak között. Az álmos pinczerek az oszlopokhoz támaszkodva ásirottak, a cigány meg húzta szakadásig.

tott a másira. A mulatság lassankint viharossá vált. A kedélyek elérték a legmagasabb stádiumot. Turbakáj vezetett notában, ivásban. Kidőlt mindenik s ő még mindig győzte. Még másnap délben az „Arany esiliag” sörházában is egyhuzamban ivott, a mikor már társai kialudva és fölébredve másodsor fogtak hozzá.

S ninthogy ezalatt négy ur tüntetőleg kereste a magányt, a városban hamar hire ment, hogy párbaj készül.

Hát bizony mulatság után harmadnapra, az örmény, a lovagiaság szabályai szerint, olyan keményen odavágott kardjával a főhadnagy ur orrára, hogy az csaknem a markában maradt, a mint hozzá kapott.

Mikor az alispán — a ki legjobban ellenzte, hogy Turbakáj bevegje a rendezőségbe — meghallotta az örmény győzelmét, azt mondta rá hogy:

— Fenegyerek!

A hangjából azonban nem lehetett kivenni, hogy mi több benne, a gáncs-e? vagy a dicseret?

Hanem a mikor egy hét mulva, a gentry kaszinóban Turbakáj elnyerte a társaság minden pénzét makaón és kártyázás után odaadta a cigánynak az egész nyereséget, az utána pedig, ráadásul ismét leitta az egész komániát, akkor már legelkeseredettebb ellenségei is lerakták a fegyvert és maga az alispán is elragadtatásban tört ki:

— Hiszen ez egy pompás gyerek!

Csak hogy az örmény nem sokáig mulatgatott együtt a vármegyével, mert attól az időtől kezdve, hogy a szép Margit másodsor lett urnöje a csatlócai kastélynak, inkább otthon ült és csöndesen gazdálkodott . . .

az éghajlati viszonyokban! Mennyire megveszbedtek a csapadékok, mennyivel szaporodtak a száraz napok és esztendők. Hiszen ma már olyan helyeken, ahol régebben az árvizek ellen védekeztek és a talajvizeket ellen passzokdták, csatornázások után akarják pótolni azt, ami a belvizek szabályozásával együtt elveszett.

Az esőzésekre azonban az erdősegeknek ép olyan nagy a hatásuk, mint a para és felhő képző belvizeknek.

E részben számszerű statisztikai adatok állanak az erdőműveléssel szakszerűen foglalkozó szakkörök rendelkezésére különösen Észak Amerikából, ahol az ősrégi erdősegek gyors kiirtása valósággal szemmel láthatólag tette kedvezőtlenebbé az esőzési viszonyokat.

Es az erdőknek az esőzésekre való hatása nemcsak abban nyilvánul, hogy az esők gyakoribbak, a tartós szárazságok csaknem teljesen ismeretlenek olyan helyeken, ahol megfelelő erdősegek vannak, hanem abban is, hogy az erdők a csapadékvizeket jobban megtartják, megőrzik, a talajba szivároztatják, mintegy raktározás, — míg olyan helyeken, ahol a naptól kiégett kopár talaj az esővizet bevenni nem képes olyan gyorsan: a lehullott víz elfut, anélkül, hogy a föld elitta s tőle megtermékenyült volna.

Mindezekben felül még számos más tekintetben is nagy hatása van az erdőknek az éghajlati viszonyokra, hanem ezekről legközelebb.

Hirek.

A vármegye hódoló felirata.

Előző számunkban a március 15-iki ünnepségekről szóló tudósításunkban megemlékeztünk arról, hogy a március 14-én tartott vármegyei közgyűlésen dr. *Mezőssy Béla* orsz. képviselő, egy — az ünnep alkalmából öfölségehez intézendő feliratot terjesztett a közgyűlés elé és ajánlott elfogadásra, amit a közgyűlés egyhangulag és nagy lelkesedéssel el is fogadott.

A magas szárnyalású, eszmékben gazdag feliratot érdemesnek tartjuk egész terjedelmében közölni:

Felséges urunk!

Szabolcsvármegye közönsége egy hozzája méltó hazafias kötelességet teljesített a mai napon akkor, midőn egyrészt az 1848 dik Magyarországi újjászülését és fennmaradását biztosító törvények alkotása és szentesítése iránt hálával eltelten, másrészt a nagy idők nagy embereinek tettei és a velők egy cselekvő nemzet hűsége iránt bámulattal adózva, történelmének egy felséges időszakáról emlékezett meg.

Megtette azt abban a hitben és tudatban, hogy multjának nagyságából, az átél történelmi események tanúságaiból kitartást és biztóságot merített a jelen küzdelmeiben és reménységáért jövője iránt. Megtette abban a tudatban, hogy valamint a multban eszazadokra szóló alkotásokat hozott létre a királyi akaratalt összeforrott nemzeti közvélemény, úgy bizonyára a jelenben is mi sem állja annak útját, hogy a nemzet boldogultasára, anyagi és szellemi fejlődésére e kettő egyesüljön.

Felséges Urunk! A magyar ember szívét két érzelem tölti el: az egyik a rendithetlen hűség koronás királya iránt, a másik a törhellen ragaszkodás hazájának önállóságához. De ez a két érzelem nem ellentétes, önkéntelenül összefolyik mindkettő, mintha a kis patak vize a nagy folyóba belészakad, ez a két érzelem nem zárja ki, sőt ellenkezőleg kiegészíti egymást, mert csakis annak az alattvalói hódolatnak lehet belbecse és igaz értéke, amely ragaszkodik multjának megszentelt hagyományaihoz és amelynek lelkeben a haza iránti érzelem a királya iránt érzett hódolattal harmonikus egészszé olvad

ös-ze. — Ez összeolvadásnak köszönheti a magyar nemzet azt, hogy Felséged akarata a nemzet vágyaival egyesülvén, a 43-iki alkotásokat életre költötte és lehetővé tette azt, hogy azok nyomán nemzetünk megújodása tetet öltsön.

Ilyen volt Felséges Urunk, a mi ünne- pünk, felszádos multunk határkövenél egy nagy történelmi időszak emlékeztető jelképe gyanánt egy szerény koszorút fontunk a megemlékezés és köszönet soha el nem hervadó virágából, de egyben mindnyájunk szívéből egy forró ima szállt az egek Úrához, a mi mindenható Istenünkhöz, hogy Felségedet, a legalkotmányosabb királyt, aki a magyar nemzet ezen történelmi időszakának megünneplésére példát adott: országa és népeinek boldogítására az Ur-Isten ép- siben és egészséges sokáig tartsa meg.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** A tiszavideki ág. ev. egyházkerület — mint azt lapunk legutóbbi számában már jeleztük — március 29- és 30-án rendkívüli közgyűlést fog tartani Nyiregyházán, a következő napirenddel: *Kedden* március 29-én d. u. 2 órákor biztósági ülés, 5 órákor számvevő- szék, 6 órákor előértekezlet az elemi iskola dísztermében. *Szerdán* március 30-án d. e. 8¹/₂ órákor istentisztelet a templomban, 9 órákor közgyűlés az elemi iskola dísztermében. — A közgyűlés tárgysorozata: 1. El- nöki megnyitó beszéd. 2. A megbízó levelek átvétele s ezzel a közgyűlés megalaku- lása. 3. Képviselők kiküldése a f. é. ápril 14—15. napjain Miskolcra tartandó egyház- kerületi közgyűlésre. 4. Szabályrendelet a lel- keszék alkalmazásáról. Moór Gyula főesperes javaslata. 5. A kerületi nyugdíjintézet alap- szabályainak módosítása. Strauch Béla javas- lata. 6. A mernyiki egyháztagok felebbezése. Számvevőszék jelentése. 7. A tokaji lelkes véglegesítése. 8. A lelkesi fizetés kiegészi- téséről szóló törvényjavaslat. 9. Netaláni indítványok és felterjesztések.

— **Kossuth emléknap.** Március 20-án volt az évfordulója *Kossuth Lajos* halála napjának. És az a rövid pár év, amely attól a nagy nemzeti gyásznaptól elválaszt, ele- gendő volt arra, hogy immár csaknem telje- sen megelégedzünk róla. Nem sok vigasz- talást találunk abban, hogy ez nem csak Nyiregyházán, de az ország nagy részében így történt. Hanem azért Nyiregyházán is akadtak, akik megemlékeztek a napról. Az izraelita statusquo hitközség tartott a mult vasarnap délelőtt egyszerű, de lélekemelő gyásznapot az elemi iskola egyik tanter- mében. Az ünnepély a növendékek Hymnus- énekével kezdődött, melynek elhangzása után *Weisz Mór* tanító mondott emlékbeszédet Kossuth Lajosról. Azután a templomi ének- kar énekelte megható gyászdalokat és imát az elhunyt nagy hazafi lelkiüdvéért, amely után két tanuló szavallata következett. Ezek után *Baruch Arnold* hitközségi elnök tartott hazafias beszédet a gyermekekhez, kik közül őt részére kiosztotta a hitközség által a Kossuth Lajos emlékére tett alapítvány ka- matait. Végül a Szózat fejezte be az ünne- pélyt, amelyen számos jelentek meg vendé- gek is.

— **A nyirbátori templom restaurálása.** A műemlékek országos felügyelő-bizottsá- gának kiküldése folytán köruton levő *Sztehlo Ottó* építész a mult esztőtörtökön Nyiregyhá- zára érkezett. Innen Nyir-Bátorba ment, hogy az ottani régi templomot megvizsgálva, annak restaurálása céljából szükséges intéz- kedéseket tegye. Mint értesülünk, a resta- urálás munkálatai, amelyek hivatala lesz- nek az építészeti szempontból is felette érde- kes műemleket képező templomot az immár fenyegető pusztulástól megóvni, még a tavasz folyamán megkezdhetnek.

— **A szeszgyár és hízalótelep érdekében,** melynek létesítése Nyiregyházán tervben van s amelyről mi is már ismételten megemlé- kezünk, mint értesülünk, *Schlichter Gyula* honvédhuzár százados ur, az eszme meg-

pendítője a jövő héten tanulmány utra indul, melynek célja az, hogy más hasonló ipar- vállalatok közvetlen megismerése útján sze- rezzék meg magának azokat az adatokat és ismereteket, amelyekre a nyiregyházi telep létesítésénél szüksége van.

— **Villamos világításunk.** A villamosvilá- gitásra vonatkozó szerződés értelmében ha a magánlángok száma a 3500-at eléri, a vilá- gitási vállalat a közvilágítás céljaira köte- les meg 4 ivilámpát s minden további 500 magánláng után ismét 4—4 ivilámpát ingyen felállítani és árammal ellátni. Hogy a vállalat ezen kötelezettsége ellenőrizhető legyen, a városi tanács felhívta a Nyiregyházi villa- mossági részvénytársaságot annak kimutatá- sára, hogy hány villamos lámpa van már berendezve? A részvénytársaság a kívánt ki- mutatást be is terjesztette s abból kitűnőleg ez idő szerint a magánlángok száma 2916, a négy új ivilámpa felállításához tehát még 584 magánláng hiányzik. Ezen felül a köz- világítást a — 8 ivilámpának izzólampákra való átszámításával — 546 lámpa szolgáltatja, az ivilámpák száma pedig 100-at tesz ki. A vállalatot tehát összesen 3561 lámpa lámpa részére szolgáltatja az áramot, illetve szolgáltatná, ha valamely perczben az összes lámpák égnének. Legtöbb lámpa van a Koroná- ban: 361, azután a színházban: 353. A vármegyeháza 193, a statusquo izraelita hit- községnél 162, a városházán (a pénzügyigaz- gatóság, adóhivatal és az épületben levő bol- tak kivételével) 147, a kaszinóban pedig 103 lámpa van berendezve. Eddigél a várossal és a vármegyével együtt összesen 166-an rendezték be a villamos világítást.

— **Tanári vizsga.** Pazar Béla, Pazar Istvánnak, a helybeli ág. ev. népiskolák igazgatójának fia, a napokban a tanári szak- vizsgát sikerrel letette.

— **A debreczeni ügyvédi kamara Bodó Gyula** újfehértói ügyvéd elhálálozása követ- keztében a névjegyzékből kitörölle és gond- nokul dr. *Prok Gyula* helybeli ügyvédet ren- delte ki.

— **Meghívó.** A nyiregyházi dalegylet évi rendes közgyűlést f. évi március 27-én d. u. 4 órákor a helybeli róm. kath. iskola helyiségében tartja, melyre az egylet alapító-, partoló- és működő tagjai mély tisztelettel meghívhatnak. Targyak: 1. jelentés az egylet mult évi működéséről, 2. Az egylet penz- táriának állapotáról szóló számvizsgáló biztósá- gi jelentés. 3. Költségleírányzat előterjesz- tése. 4. Szertárnok választás. 5. Indítványok tárgyalása. — Kelt Nyiregyházán, 1898 évi március 17-én. *Az elnökség.*

— **Fogház vizsgálat.** *Bárá Feilitzsch Berthold* főispán a mult szombatn *Lisár Kálmán* kir. főügyész-helyettes és *Kocokh László* kir. főmérnök kíséretében megse- melle a nyiregyházi fogházat és a tapasztalt rend és tisztaságért ismételten eli-merést fejezte ki *Halász* fogházfelügyelő előtt.

— **Rechnung aus Temesvár.** A városi tanács a vármegyeháza előtti kertbe néhány fenőtát szándékozván ültetni, a szükséges fenőket Niemetz W. F. *temesvári* kertésznel rendelte meg. A megrendelt fenők a napok- ban meg is érkeztek a következők: „Rechnung“ kíséretében: 1. *Temesvár* den 3./III. 1898. Rechnung für Tekintetes Sexti Gyula urnak városi tanács. Von W. F. Niemetz Kunst- u. Handlungärtnerer u. Baumschulen. Sandte auf Ihre Ordre für Ihre Rechnung u. Gefahr per Eilgut. F. N. Nachname 1054. — 9 korbe Packunge fl 2—3, 1/2 Picca excelsa fl 3, 60, 3 Poendotsuge Douglasi fl 6, — 3 Tsuga canad. fl 6, — Summa fl 17-60 einzeln in Körbe setzen. Hochachtend W. F. Niemetz.* Remélhetőleg ez volt a városi tanács utolsó megrendelése W. F. Niemetz urnál, kivált miután a nyáron, vagy az ősz folyamán már felállítják ugyanabban a kertben a *Bessenyei György* emlékszóbrát, aki pedig tudvalegőleg becsei testőrködszé idején lett a magyar iro- dalom egyik kimagasló alakjává!

— „Hulló levelek.“ *Ujlaky Vilma* vers-kötege, melynek megjelenését előre jeleztük, megjelent s az előfizetők példányai most vannak szétküldés alatt. A kötet egyik hangulatos költeményét a *Visszatérve* című mai tárczámban találják meg olvasóink.

— **Műkedvelői előadás.** A nyiregyházi iparos-ifjúság önképző egylete vasárnap, márczius 20-án este az ipartestület szentmihály-utcai szekházában, saját pénztára javára, minden ízében sikerült műkedvelői előadást rendezett. Ezuttal a „Virágfakadás“ és a „Süketnek kell lenni“ című egy-felvonásos vígjátékok kerültek színre. — Az előbbiben Paskó Mariska, Bacher Jolán, Janousch Mariska, Csadényi Béla, Csernák Lajos és Dokupil Gyula, — az utóbbiban Janousch Mariska, Janousch Rudolf, Dokupil Gyula és Csadényi Béla ügyeskedtek. A nagyterem ezáltal is megtelt közönséggel, amely jól mulatott az ügyesen megválasztott darabokon és az otthoniasan mozgó műkedvelők előadásán, előadás után pedig szokás szerint tánczra kerekedett.

— **A nyiregyházi ker. betegsegélyző pénztár** V-ik évi rendes közgyűlését márczius 27-én d. u. 2 óraker — határozatképtelenség esetén ápril hó 3-án — a városháza nagytermében tartja meg, a következő tárgysorozattal: Igazgatósági jelentés az 1897-ik évről. — Az 1897. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése. Felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény iránti határozat. Az alapszabály-szerűleg kilépő igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok, valamint 1 választott bírósági póttag megválasztása. Eselleges indítványok, melyek azonban a közgyűlés előtt 3 nappal írásban adandók be az igazgatóságához.

— **Szerencsétlenség.** L. Kovács Jánosné, szül. Zakány Zsuzsánna férjével együtt gyalogszerrel baktatott Búd-Szent-Mihályról a tokaji vásárra. A tardsói halomról lefelé ment utánuk jött az elég keskeny uton egy megrakott szekér. A ballagó házaspár a kocsis kiabálására csak akkor lett figyelmes, midőn e szekér pár lépésnyire volt már csak tőlük. A meredekekről visszatérhatatlan rohanó szekér elől a férj jobbra, a feleség balra tért ki. Midőn pedig az asszony látta, hogy férje az ellenkező oldalra ment át, hirtelen utána indult, s épen abban a pillanatban ért az út közepére, mikor a terhes szekér is, úgy hogy a lovak leütötték, s a szekér két kereke keresztül ment rajta. Szenvedett sérülései annyira súlyosak voltak, hogy mire férje visszahozta Szent-Mihályra meghalt, anélkül, hogy magához tért volna. A tiszalóki járás-bírósi és a saját gondatlansága miatt szerencsétlenül járt asszony hulláját felboncoltatta.

— **Gyászrovat.** Vettük a következő gyász-jelentést: Fajdalomtól megtört szívvél jelentjük a felejtethetlen hű férjnek, a legjobb apának, hön szerető gyermeknek, testvér, sógor és rokonnak, *Márkus Antal* Nyir-Bátor község jegyzőjének, folyó hó 19-én délelőtt 11 óraker élete 54-ik, boldog házassága 26-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó hó 21-én délelőtt 10 óraker fognak a ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra tetetni. Nyir-Bátor, 1898. márczius 19. Özv. *Márkus Antalné* szül. *Deme Amália* mint feleség. *Márkus Margit* és férje *Sántha Béla*, *Márkus Ilona*, *Erzsébet*, *Mária*, *Terezia* mint gyermekek. Özv. *Márkus Józsefné* szül. *Nagy Mária*, *Márkus Péterné* szül. *Nagy Terezia* mint sógorok. Özv. *Márkus Ferencné* szül. *Ennyedi Juliánna* mint anya. *Márkus Péter* és *Károly* mint testvérek. *Deme István* és neje *Horváth Lujza*, *Katonka Albert* és neje *Deme Laura*, *Deme Béla* és neje *Körly Ilona* mint sógorok. *Sántha Erzsike* mint unoka. Béke lenjen hamvai felett!

— **Lemondott szociálista jegyző.** A szociálista tisztviselők kezdenek észkore térni. *Hírka István* petneházi lakos *Mikecz János* alispánhoz egy levelet intézett, melyben ünnepélyesen kijelenti, hogy a szociálista mozgalomban többé részt nem vesz és a szo-

ciálizmusban bűnrészes többé nem lesz, szociálist jegyzői hivataláról pedig lemond.

— **Megszökött szerelmesek.** Szerelmes volt az asszonyka. De férje is volt és ez nagy baj, mikor nem a férjét szereti. *Frédrik András* hetesnek a felesége, ki *Glück Ignác* kereskedésében van alkalmazva, szerelmes volt egy fiatal emberbe. Hogy egymásé lehessenek, nem tudtak egyebet választani, mint a szökést. Leküzdötték az akadályokat és bucsut mondva Nyiregyháznak, faképnél hagyták a férj urat. Az asszonyka magával vitte másfél éves kis fiát, 80 frt készpénzt és házi butorokat. Így harmasban ellillantak, nagyon valószínű, hogy Nagyváradra zónáltak a szerelmesek. A férj feljelentette az esetet és a nyiregyházi rendőrség megkereste a nagyváradi rendőrséget, hogy *Frédrik András*ét feltalálás esetén küldje vissza Nyiregyháza.

— **Bérkocsisok versenye.** Hélfőn délután érdekes kocsi verseny volt városunkban. Két nyiregyházi kétfalos tulajdonos fogadott 50 forintba, hogy melyik jön be elsőnek. Mindkettő 50-50 forintot letéteményezett egy harmadik bérkocsi tulajdonosnál. — *Básthy Barna* gazdasági tanácsos és *Kovács P. Pál* rendőrtanácsos a vámsorompónál várták a versenyző bérkocsisokat. — *Bodnár Pál* 3. számú és *Horváth András* 2. számú kétfalosok voltak a nagy vállalkozó szellemek, akik nagyon biztak lovaikban, hogy nem hagyják őket cserben. Délután 2 óraker indultak egyszerre a Sóstó-fürdőtől és *Bodnár Pál* 6 percer alatt, *Horváth András* pedig 8 percer alatt érkezett a vámsorompóhoz.

Apróságok a hétről.

Megint a képviselőtestület legutóbbi közgyűlésén lefolyt események szolgáltatták az anyagot e rovatunk számára.

Nekünk ugyan egy csepp gyönyörűségünk sem telik benne, hogy egy olyan tiszteletrémlő komoly testület, mint amilyenek a város képviselőtestületének egészében és részleteiben egyaránt lennie kellene, részleteiben minduntalan olyan halászhalmakkal áll a rendelkezésünkre.

Hanem hát az ilyenektől nem ment maga a parlament sem, pedig nem is egy város atyái, hanem a honatyák gyűléseinek és tanácskozások ott nem egy város, hanem egy ország dolgai felett.

Lehet különben, hogy ez a mi kis parlamentünk ebben a tekintetben is amazt a nagyot akarja utánozni ép úgy, mint a szónoklasi, meg az ellenzékiesskedési hajlandóságokban.

*

Hanem hát lássuk a múlt péntek délutánjának históriáit.

Bélfri András ur, akivel olyan sehogys tudtuk legutóbb is megérteni egymást, hogy utóljára egy egész hasábnyi nyilatkozatot penderített ki az szóba meg nagyobb homályba burkolódzott igazság kiderítésére, kissé megkésve érkezett a gyűlésterembe. Már a harmadik tárgynál tartottak.

Mentegedőzött is amiért úgy elkésett, hogy épen az eszkarvától jön, hanem aztán kárpótolta magát a késedelemért. Volt még hátra egy néhány tárgy, hozzá is szólott csaknem mindenkihez.

Hiába, nem mindenkinek veregette meg a vállát kezelő örmester korában *Albrecht főherczeg* stb!

A munkástörvény miatt szükségessé vált új jegyzői állásról lévén szó, természetesen ellene volt. Megmagyarázta a képviselőnek, hogy neki úgy sem kell szerződés, sem a szomszédjának, akinek pedig kell, hát van Nyiregyháznak két közjegyző is, menjen azok közül valamelyikhez.

Mikor aztán közbeküldötték, hogy nem közjegyző kell a munkás szerződéshez, hanem egy városi jegyző, akkor meg oda fordította beszéde fonatát, hogy hát akkor meg elég

lesz egy irnok is, az is meg tudja azt csinálni és az kevesebbe kerül mint a jegyző.

Mikor pedig fölvilágosították, hogy a törvény egyenesen elrendeli, hogy a jegyző személyesen végezze a munkástörvényből kifolyó dolgokat, akkor meg egyenesen azt indítványozta, hogy a képviselőtestület írjon fel a miniszternek, hogy a törvényt változtassa meg, mert ő azt a törvényt nem hajlandó elfogadni!

Végre is névszerinti bevárással döntöttek a dologban, hanem Bélfri ur ebbe se nyugodott bele. Apellálni készül egész a... miniszterig.

*

Hozzászólva a közbeeső tárgyakhoz, egy tárgynál váratlanul nagy lelkűnek mutatkozott Bélfri ur.

Mikor arról volt szó, hogy *Marsalkó Gusztáv* házi pénztári ellenőrként arra az időre, míg a beteg pénztárnokot helyettesítette, adják meg az ellenőri és a pénztárnoki fizetés közli különbözetét, felállott s kijelentette, hogy ő azt tartaná leghelyesebbnek, ha a beteg pénztárnok fizetné a helyette dolgozó ellenőrt.

Abból indult ki, hogy ha ő betegségében maga helyet mással dolgoztat, ő fizeti azt a mást, nem a város!

Hanem aztán mikor megtudta, hogy amiről szó van, az csak havonként 16 forint 60 kr. és „nem 3-400 frt stb“ — egyszerre megemberelte magát, és hozzájárult ahhoz, hogy: „adjuk meg“!

Igy aztán egyhangulag megadták.

*

Hanem a legjava a gyűlés végére maradt. *Mészáros János* nyugalmazott m. kir. levélhordó ismét interpellációt jelentett be már a gyűlés elején, miként az illik: írásban.

Mikor aztán reá került a sor, azt kérdezte az elnököl polgármestertől, hogy dr. *Prok Gyula*, lapunk felelős szerkesztője, mi czímen foglal helyet a képviselőtestületben?

Ebben persze semmi különös nincsen. Ha *Mészáros* ur nem tudta, joga volt megkérdezni.

Hanem *Mészáros* urat nem is annyira a kíváncsiság bántotta, mint az, hogy az ugyanazon dr. *Prok Gyula* felelős szerkesztése alatt megjelenő „Nyiregyháza“ pár hét előtt megemlékezett *Mészáros* urról is, akkor is éppen a képviselőtestületbeli szereplése révén, és pedig „ginyval“ írt róla, mint *Mészáros* ur magát kifejezte.

Ez bántotta voltaképen *Mészáros* urat és ez ellen kért védelmet a polgármestertől, hogy őt, a „békés polgárember“-t ne írják ki többé az újságból.

A polgármester aztán az interpellációra válaszolván, mellékesen megjegyezte, hogy amit a lapok írnak, abba neki beleszóla nincsen, mert hiszen fenáll még a sajtószabadság Magyarországon, amelyért *Mészáros* ur fegyvert is fogott annak idején.

— Fogtam bizony, herczoltam is! — tört ki erre *Mészáros* urból a hazafi, hanem azért sehogys sem tudott kibékülni azzal a gondolattal, hogy a szabad sajtó szabad legyen még a képviselői tagjaival szemben is!

*

Emlékezhetünk még arra, hogy a múlt év őszén az országos hirhedségben utazó *Búd-Szent-Mihály* községbe minő szenzációval szolgált ismét.

Valamikor 12 évvel ezelőtt ellopták a község kasszáját. A tettesek ezinos zsákmanyhoz, valami 4500 forintoz jutottak, de nem kerültek meg a szigoru er lyyel folytatott bűnügyi vizsgálat daczára.

El is felelték már a kassza-lopást.

Egyszer csak valami esen les szelő kezdte rezegtetni a közvélemény terebélyos fájának apró leveleit. Van már, aki látta a kassza-lopást! — suttogta a fáma. Aztán csakhamar határozottabban és meresebb n járt a hir szájról-szájra, végre esendőrnyomozat le-

folytatásig emelkedett, hogy t. i. a kasszát a város legelőkelőbb öt uri embere vitte el éjnek idején, s meg is osztoztak a tartalmán kűnn a réten testveriesen.

Eszeveszett harcz lett ennek a képtelen mesének a következménye. A bujtogatók, — élükön a tudatlan főbíróval — gondoskodtak arról, hogy a község lakosságának apraja-nagyja elhiggye az urak huncutságát.

Nosza, egyik büntügyi kereset a másik után adatot mindkét részről s forrong a közvélemény a mai napig is.

A gyanúsított urak magukra maradtak az ártatlanságuk tudatával. Kívülről nem is hitt benne senki. A helyzetük csaknem tartáhatatlanná lett.

Nem akadt a községben egy ember, aki pártjukat merete volna fogni. A bíró pedig cselszövők társaival folytatta a község lakosságának általános helyeslése és buzdítása közepette a bűnös akna munkáit.

Hanem a közvélemény hite és meggyőződése könnyen változó, szerény és csalfa. Ma „pereátot” kiabál, holnap ugyanannak hozsannát zeng.

Együtt mulat a község 10 előkelőbb gazda embere márczius 15-ének 50 éves évfordulóján. Meghanyják vetik a kassza-lópás dolgát. Aztán megállapodnak abban, hogy nem lehet igaz az urak huncutságából semmi. A bíró találta azt ki, meg az ő eselszövők környezete. Nosza fejezzük az urak iránt a bizalmunkat.

Ugy is történt!

Czigány zenével, hangos szóval felkeresik éjnek idején a gyanúsított urakat. Szónoklatot is tartanak, és kijelentik igaz hittel hogy nem hisznek többé a hírek bár mennyire biztosan is állítsa a gyenge eszű bíró.

Es ezóta tűrhetőbb a helyzete a meghurcolt uraknak. A közvélemény pedig szemmel láthatóan kezd javukra fordulni.

CSARNOK.

Deák-legendák.

Irtá: Mikszáth Kálmán.

(Vége.)

Szegedy elfojtott mosolylyal haladt fel a lépcsőkön az emeletre, miközben csendesesen morogta: „No lám, mennyi ravaszág van az öregben”.

Kopogtatott s Deák kinyitá Szegednek az ajtót.

— Nos, mi újság?

— A császár korán reggel fogadja.

— És senki sem tud a dologról?

Az öreg ur befelé mosolygott. Szükségesnek tartotta, hogy az újságok ne gyanúsítsák utját.

Reggel aztán egyfogatú kocsiába ült, föl-tette paktáskáját a kocsi mellé s úgy hajtatott ki Meidlingből egyenest a császár rezidenciájába. Soha se volt ott még olyan vendég, aki egy lovon jött s a paktáskát is magával hozta, mert noha két ország összeküzdött dolgai nyelbe tudja ütni bölcsen, de hogy a paktáskát hol legyen az alatt, míg a császárnak odajár, annak az eligazítását nem bírni kieszelni másképp.

Nehéz lépteivel méltóságteljesen dőcögött fel a márványlépcsőkön a belső szobákba, hol meleg nyájassággal várja már a király, száz Császár ivadéka.

Csakhamar megindul aztán közöttük a tanácskozás, nemzetek sorsa akadhat meg minden szón.

— Mit kíván tőlem Magyarország? kédezé a király.

— Most semmit — felelte az öreg.

— Hogyan érti ezt ön?

— Ugy, hogy most bajban van Felsőged.

— Épen azért úgy vélem, hogy a magyarok hova-tovább csigázzák fel a követeléseiket.

Méltatlankodva mordult meg az ország bőlese:

— Ne a Felsőged gyengeségéből merítjük mi az erőnket, hanem jogainkból. S a mi jogainkat nem patkóltá meg a porosz se gyengébbekre, se erősebbekre. Nekünk csak az kell a szerencsétlen háboru után is, ami a háboru előtt kellett.

— Akkor hát ité a kezem — mondá ünnepevényen a császár.

A Deák vastag szemöldje összehuzódott és nagy kezével tagadást intett.

— Nem ugy van, Felsőged. Nem fogadunk el most semmi ígéretet. Bajban levő emberrel nem alkuszik a magyar, mert az sokszor ígérhet olyat is, amit aztán nincs kedve megtartani. Előbb béküljön ki Felsőged ellenségeivel s akkor alkudozzék velünk, mikor abban a helyzetben lesz, hogy megis tagadhatja a kívánásunkat és ha nem, annyit adhat, amennyit nem sokal.

Tetszett a bölcs beszéd a császárnak s nagy kegyelemben ereszté el Deákot, kezét fogott vele, kikísérte messze az ajtó küszöbén túl.

Az öreg ur ha már ott volt, benézett a császár főbejáró emberéhez: a miniszterekhez is, egy-egy percze meglátogatta Majláthot és Bezerédyt.

A miniszterek tele voltak panaszszal, hogy a háboru sok pénzbe, sok vérbe került s ilyen rosszul végződik. Talán folytatni kellene. Pénz már nincs, de vér talán akadna még.

— Mit gondol a tekintetes ur, nem lehetne-e az idén még egyszer ujonczozni Magyarországon?

Az öreg ur mogorván nézte őket végig, aztán mondotta bibliai bölcseséggel:

— Én ugy tudom, hogy a magyar anyák csak egyszer szülnek egy évben.

S ezzel el volt útve örökre ez a terv.

Igy végződött a „Doctor Ferenczy” bécsi utja. Ahogy ment, úgy jött vissza. Estére már otthon ült megint Szent-Lászlón a bárány-tokányvacsora mellett s amint az összegyűlt compossessorok faggatták: „Minek járt lenni, bácsi. Bécsben”, csintalan mosolylyal vallogatta ki:

— Nem beszélhetem el, mert menyecske van a dologban.

Pedig nem menyecske volt az, hanem egy szomorú özvegy, az akkori Magyarország

Közgazdaság.

Új törvény a szövetkezetekről.

Az igazságügyminiszter legközelebb törvényjavaslatot fog a Ház elé terjesztetni „A gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről.”

A törvényjavaslat a szövetkezetek ügyének régóta huzódó kérdését akarja véglegesen megoldani, megfelelő szervezést létesítésével és erős állami támogatással. Célja, hogy a kis emberek hitelét olesóvá tegye.

A javaslatnak — mely hatályában Horvátországra is kiterjed — ezek a fő momentumai: a gazdasági és ipari hitelszövetkezetek szervezése, a központi hitelintézet alapítása, állami és egyéb kedvezmények nyújtása.

Ami a szövetkezetek szervezését illeti, a javaslat kimondja, hogy gazdasági és ipari hitelszövetkezet csakis a hatóság, nyilvános testület vagy az országos központi hitelszövetkezet közreműködése mellett alapítható s a szövetkezet üzemeltetése tagokra ki nem terjesztheti.

Az alapító közgyűlés, az alapító hatóság vagy testület vezetése mellett történik, ha legalább 14 alairó van. A szövetkezet fióktelepet nem létesíthet és kerületen túl nem működhetik; e kerület több községet csak akkor foglalhat magában, ha azok egy körjegyzőséghez tartoznak, vagy szomszédosak.

A szövetkezet tagja csak a község állandó lakosa lehet; a belépő tag már belépésénél fogva köteles egy üzletrészt befizetni, amelynek névértéke legfeljebb 100 korona lehet. Az üzletrészt után kamatot fizetni nem szabad és felosztás alá nem csak a tiszta nyereség kerül, amelyből azonban 10 százalékot tartalékalapra kell fordítani mindaddig, amíg ez az üzletrészek értékének felét el nem éri. De az osztalék 5 százaléknál nagyobb nem lehet és csak teljesen befizetett üzletrészek után fizethető ki. Az 5 százalékot meghaladó nyereség a tartalékalapra fordítandó.

A veszteséget első sorban a tartalék-alapból kell fedezni, másodsorban a tagok nyílt befizetéseiből. A szövetkezet köteleiségeiért a tagok az üzletrészek névértékének ötszörös összegéig felelősek.

A központi szövetkezetbe rendes tagú belépett szövetkezetnek tagjai ellen fennálló követelési az adós ingó vagyonára végrehajtási elsőbbséggel bírnak. A kölcsön jelzős biztosítása bélyeg- és illetékmentes-ségen részesül.

A szövetkezet igazgatósága legalább három személyből áll, akiknek fizetése a tiszta jövedelem 10 százalékát meg nem haladhatja. A felügyelő-bizottság tagjai velük rokonsági viszonyban nem lehetnek.

Az előbb keletkezett gazdasági és ipari hitelszövetkezeteknek jogukban áll kijelenteni, hogy ezentul jelen törvény szerint kívánják működni.

Ami ezek után a központi hitelszövetkezetet illeti, arra nézve a javaslat ekként intézkedik:

A gazdasági és ipari hitelszövetkezetek hiteligenyeinek kielégítésére Budapesten országos központi hitelintézet állítatik fel, melynek tagjai:

1. alapító tagok, kik a tőkéhez alapítványi üzletrészekkel járulnak;

2. rendes tagok, vagis maguk a szövetkezetek.

E központi intézet akkor alakulhat meg, ha legalább egy millió korona értékű alapítványi üzletrészt van befizetve.

Az alapítványi tagok az intézet kötelezettségeiért csak üzletrészüik erejéig felelősek s ez üzletrészt után csak 40% osztalékot kívánhatnak.

A szövetkezetek belépéséhez közgyűlési határozat kell, a felvételt felett a központi intézet igazgatósága határoz. A belépő szövetkezetnek egy-egy 200 koronás üzletrészt kell jegyeznie. E rendes tagok a központi intézet kötelezettségeiért üzletrészüik ötszörös összege erejéig felelősek és 4 százalék osztalékra tarthatnak igényt.

A központi hitelszövetkezet tiszta nyereségéből első sorban 10 százalék tartalék-alapra, 10 százalék a kötvények külön biztosítéki alapjára, a fennmaradó összeg 4 százalékos osztalék fizetésére fordítandó.

Az intézet a szövetkezetek igazgatóságába és felügyelő bizottságába egy-egy tagot nevezhet ki. Előírhatja és ellenőrizheti azok kezelését, meghatározza azok üzleti feltételeit, kezelést végett bekívánhatja tartalék-alapjukat; meghatározza, hogy azok elfogadhatnak-e beteleket és mily mértékben és módzatok mellett, végül engedélyt adhat kölcsönök felvételére. Ha pedig a szövetkezet tőkéje felét elvesztette, akkor a központi intézet azt felszólíthatja, ellene csődöt kérhet. Követelésére nézve törvényes elsőbbsége van és a szövetkezetnek az ő kezében levő értékeiből magát legjobb belátása szerint kielégítheti.

A központi intézet igazgatósága tizenkét tagból áll, kik közül egyet-egyet a földmivelési, pénzügyi és kereskedelmi miniszter nevez ki. Az elnököt a király erősíti meg.

A felügyelő bizottságba a pénzügyminiszter egy tagot nevez ki.

A központi intézet kezelése a kormány felügyelete és ellenőrzése alatt áll. Az ellen-

örzést a kormány kormánybiztos utján gyakorolja.

A központi hitelintézet az a követelések alapján, melyekkel a kötelekbe tartozó szövetkezetek saját tagjaik irányában bírnak s melyeket a központi intézetre egyetemleges jótállás mellett átruháztak, kamatozó kötvényeket bocsáthat ki, mely célra külön, legálább három millió koronából álló biztosítéki alapot tartozik létesíteni. — A kötvények összege ezen alap tiszteresét nem haladhatja meg.

Az állam a központi intézet alapítókéjéhez egy millió korona alapítványi üzlet-részes és a kötvények biztosítéki alapjának létesítéséhez három millió korona italmérsi kártalanítási kötvénnyel járul. Ezenfelül az alapítási és szervezési költségeire 100,000 koronát fordít, az üzleti költségekhez pedig mindaddig, míg az intézet sajátjából teljesen nem fedezhető, azoknak egy harmadával, de legfeljebb évi 100,000 koronával hozzájárul.

Az intézet könyvei, okmányai, beadványai bétlegmentesek, levelei pedig portól nem fizetnek. Az intézet nem fizet sem adót, sem kamarai illetéket.

A Földhitelintézet külön jogait a javaslat a központi hitelintézetre is kiterjeszti.

Különlélek.

Homokból nyert vas. Egy amerikai fel-találó, Henry Arden, olyan találmányra vett szabadalmat, a mely, ha beválik, nagy hódítást jelent a vasiparra nézve. Ugyanis „magnetikus érzésszeparátor” nevű készülékével a nagy amerikai tavaknak, továbbá az Atlanti és a Csendes-óceánnak partjain a fővönyvet le-rakodott, kimeríthetetlen vasércmennyiséget szabadá akarja tenni és azt állítja, hogy ennek az eljárásnak a költsége tonnánként nem több egy dollárnál. Az így nyert vas-érc szerinte csaknem teljesen tiszta vasoxyd és kézműipari célokra sokkal alkalmasabb a közönséges nyersvasnál. A magnetikus homok-érből nyert vas például a legjobb borotva-aczellá is átdolgozható. Ezek persze egyelőre csak ígéretek; de az első próbát már meg-tették a találmánnyal és ez a próba állító-lag jól sikerült, s az Arden-féle találmány gyakorlati értékét teljesen beigazolta. A készülék egy konyha szekrényhez hasonlít, csak hét láb magas, három láb széles, tizennyolc láb mély; működésének faktorai az egyszerű magnetikus vonzás és nehézségi erő, össze-kötötésben ugyanazzal a villamos árammal, a mely a villamos világításhoz használatos.

Régi parket felújítása. Hogy a régi parket eredeti színét visszakapja, erre az „Allgemeine Tischler-Zeitung” című szaklap a következő eljárást ajánlja. Mindenekelőtt natronlugot öntenek szét a padlón, s ezt egy botra erősített rongyal szétdörzsölik az egész felületen: azután kis idő múlva erős kefével és finom homokkal ledörzsölik a padlóról az immár elszappanosodott viaszt és reá-rakodott tisztátlan részeket. A natronlugot úgy állítják elő, hogy egy rész kalcinált szódát egy rész oldott mésszel és tizenöt rész vizet egy vasfazékban háromnegyed órahosszat főznek. Hogy aztán a padló kellemes színt is kapjon, egy rész koncentrált kénsavból és nyolc rész vízből álló keverékkel jól nedvesre bemázolják. Alapos tisztítás után a padlót jól felszáradni hagyják és aztán egészen úgy kezelik, mintha új volna.

Az ammoniak, mint tisztító szer. Ajtó-vasalások, kilincsek, záruk, csengettyűhuzók tisztítására szaklapokban nagyon ajánlják az ammoniakot. Gyapjuszövet darabot mártanak belé és erősen ledörzsölik vele az illető érc-részeket, a melyek azután sokáig megtartják fényüket. A régi sárgaréz olyan lesz, mint az új, ha ammoniakot öntenek rá, kefével megdörzsölik és végül tiszta vízzel lemosják.

Orrverseny Milánóban. Egy milánói oszterea ötletes törzsvendégei nagyszerű versenyt rendeztek a miunap, melyen azok nyertek díjakat, kik a városban a legjobban kifejtett és legtekintélyesebb orrokkal rendelkeznek. A versenyből eleve ki volt zárva minden uborkaalakú, formátlan, szimmetri-átlan orr, csak tiszta nemes-hajlású, klasszi-kus orrok pályázhattak. A juri nagy kom-lyúsággal és méltósággal ítelt és zenekísérettel és taps közepette osztották ki az érmeket, melyek közül az elsőt, a nagy aranyérmét Michielutti velencei gyufakereskedő hatalmas arányú, merész éles orra nyerte. A kis aranyérem Pozzi Antalnak jutott, akinek majesztetikus orra van, nagy, barlangszerű orrlyukakkal. Ezüst érmet nyertek még hár-man, köztük egy Boccanero nevű paraszt, akinek az orra, igénytelen, naiv, de vaskos és tartós.* A verseny rendezői nem minden orr nélkül konstatálták, hogy Novelli színész, Basilio festő és más híres orrtulajdonosok a versenytől távol maradtak.

Semiták és zsidók. Reclus Elyzée, a híres földrajzi tudós, a napokban Brüsszelben érdekes felolvasást tartott a zsidókról és a semitákról. Ez utóbbiak szerinte azok a népek

voltak, kik ezelőtt több ezer évvel a Közép-tenger, a Taurus hegység és a perzsa öböl közötti földterületen laktak. — A zsidók csak egy maroknyi népet képeztek, melyet azonban a semitákkal azonosítani nem lehet. A semiták asszirik, babiloniaiak, szirik és arabok voltak. Jellegzetes tulajdonaikat leg-tisztábban a beduinok őrizték meg, akiket tiszta semitáknak lehet nevezni. A beduinok száraz és terméketlen földön laknak, hol a vegetáció csekély és a folyók az év leg-nagyobb részében elapadnak. Ez okból a beduinok szokásai nem változtak és ma is úgy élnek, mint Ábrahám idejében, aki szintén beduin volt. A zsidó egészen más nép. A zsidók eredetileg maguk is beduinok vol-ttk ugyan, de az által, hogy az Isten szol-gálatának szentelték magukat és földet mi-veltek, egészen átalakultak. A szétszórás által a legkülönbözőbb befolyásoknak lévén kitéve, még nagyobb átváltozásokon mentek keresztül. Reclus tanár azt mondja, hogy a zsidók minden más népnél sokkal inkább föláldozták magukat az emberiség emancipációja érdekében és az okatlan és az em-bertelen üldözést már csak ezért sem érdem-lik meg.

A tiszta erkölcs. Hollandiában egyik közsé birája kibobboltatta, hogy fehérműek kiterítetése a sövényre, gyalogutat mellett, szigoruan tiltva van, mert az ilyen fehérműek mindenféle erkölcselen gondolatokat keltenek a járókelőkben.

Pech. Koczavadász (az erdőbe érve). Ejnye azt a mindenét! Hogy minden vadászatom ilyen pechesen kezdődik! Most meg otthon felejtettem a — puskámat.

Bajos dolog.

Utazó ügynök: Mikor lehet a főnök uralra beszélni?

Szegéd: Az nagyon bajos dolog. Tizen-két óra előtt ritkán jön az üzlet s tizenkét óra után rögtön távozik.

Piaczi árak.

— Márczius 23. —

Buza	11.80	12.30.
Rozs	8.—	8.15.
Árpa	6.80	7.—.
Zab	7.—	7.20.
Tengeri	5.30	5.35.

ORSZÁGOS HIRLAP

czimű ujsagra, mely Budapestben jelenik meg, naponként 16—32 oldal terjedelemben és melynek főszerkesztője

MIKSZÁTH KÁLMÁN.

az fizessen elő az

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ára:

Egy hóra 1 frt 20 kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.

Adóhivatal: Budapest, József-kört 65. szám.

A ki komoly és előkelő hangu lapot akar járattatni,

A ki az okos nemzeti politika hívének vallja magát,

A ki szereti az újságban is a szép stílust és jó ízlést,

A ki a szépirodalomnak java termékeit akarja olvasni,

A ki a humor és szellem termékeiben akar néha gyönyörködni,

A ki minderről jól és mindig korán akar értesülni lenni,

A ki nem barátja a frazírosoknak, de az érett és komoly politikai czikkeknek,

A ki minden ízében modern újságot akar járattatni,

A ki óhajlja a szabadselvűség (k zálos fejlődését és a magyarság er s)lőst,

A ki nem barátja a személyi kultusznak és megyeti a személyes támadásokat,

A ki komoly és előkelő hangu lapot akar járattatni,

A ki az okos nemzeti politika hívének vallja magát,

A ki szereti az újságban is a szép stílust és jó ízlést,

A ki a szépirodalomnak java termékeit akarja olvasni,

A ki a humor és szellem termékeiben akar néha gyönyörködni,

A ki minderről jól és mindig korán akar értesülni lenni,

A ki nem barátja a frazírosoknak, de az érett és komoly politikai czikkeknek,

A ki minden ízében modern újságot akar járattatni,

A ki óhajlja a szabadselvűség (k zálos fejlődését és a magyarság er s)lőst,

A ki nem barátja a személyi kultusznak és megyeti a személyes támadásokat,

1.000,000

Egy millió

A 2-ik magy. kir. szabad.

Osztálysorsjáték

50,000 nyereményének
jegyzéke.

A játékterv 9. §-szint a legnagyobb
nyeremény

1.000,000 korona. Egy millió

A nyeremények következőleg vannak
beosztva:

Nyeremények	Korona
1 á	600,000
1 -	400,000
1 -	200,000
2 -	100,000
1 -	90,000
1 -	80,000
1 -	70,000
2 -	60,000
1 -	40,000
5 -	30,000
1 -	25,000
2 -	20,000
3 -	15,000
31 -	10,000
67 -	5,000
3 -	3,000
432 -	2,000
763 -	1,000
1238 -	500
90 -	300
47350 -	200, 170, 130
	100, 80, 40 korona.

50000 nyeremény és jutalom 13,160,000

kor. ért. melyek hat osztályban
kisorsoltatnak.

(127-2-2)

korona nyerhető.

A 2-ik magy. kir. szab.

osztálysorsjátékban

a sorsolási programmu szerint **egy millió koronát**, tehát hatalmas összegű készpénzt nyer a legnagyobb nyeremény a játékterv 9. §-szint; ennek egy osztálysorsjáték nagyon előnyös nyerési esélyeket nyújt; és pedig:

100,000 eredeti sorsjegy. **50,000** pénznereményt.

A sorsjegyek felének nyernie kell. Az összes 50,000 nyeremény a mellette álló jegyzékben fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett hat egymásután következő rövid időközben kisorsoltatnak, midőn is a nyert összeg a szerencsés nyerőnek készpénzben kifizetetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti áron adunk el:

Egész eredeti sorsjegy 6 frt — kr.
Fél " " " 3 frt — kr.
Negyed " " " 1 frt 50 kr.
Nyolczad " " " — frt 75 kr.

Az összegnek postautalványon való vétele után azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyet az első húzásban érvennyel. Kiváratra utánvételt is küldjük a sorsjegyeket.

Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti húzási programmot is megküldjük és minden húzás után vévönök azonnal megkajják az eredeti húzási lajstromot.

Gyakran ezresekét kockázatlannak merész vállalatokba, a midőn a kifizés helyezett nyeremény nagyon kérdéses. — Ennek fogva kockázatlannak egy sorsjegy vételevel aránylag oly csekély összeggel, a mely által hirtelen nagy tőkét nyerhetünk.

Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan elfogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendeltetéssel ne késünk és kerjük azokat, lehetőleg azonnal, azonnal mindenesetre

legkésőbb f. évi márczius 30-ig
hozniuk beküldeni.

Fehér Lajos és társa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főfelárústitól.

Budapest, Gizella-tér 5. sz.

Hirdetmény kivonat.

A nyiregyházi kir. törvénzék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy B. Tóth Juliánna és B. Tóth Mihály végrehajatóknak Tökés Mihályné szül. Karikó Borbála elleni 9 frt tőke ennek 1896. évi május hó 1-ik napjától folyó 5% kamatai 3 frt 40 kr eddigi és 9 frt 97 krban ezennel megállapított jelenlegi s a még felmerülő költségek behajtása iránt folyó végrehajlati ügyben ezen kir. törvénzék területén fekvő új-lehértői 100 sz. tjkv. 105 hrsz. alatt foglalt ház, udvar és kertből álló ingatlanság 421 frt becsértékben az 1898. évi május hó 26-án d. e. 10 órákor Uj-Fehér község hazánál megartandó nyilvános árverésen becsáron alól is elfog adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kelt becsár.

Báronmpenzi a becsár 10% a-a.

Nelt Nyiregyháza, a kir. törvénzék telek-könyvi osztályánál 1898. márczius hó 1-én.
(1-1) **Borbély**, kir. törvénzégi biro.

99/1898. V. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tiszai-lőki kir. járásbíró-ság 1897. évi 98/2. B. számú végzése következtében Glück Lajos javára új Fekete György ellen 80 frt 50 kr. s járulékaí erejéig 1897. évi márczius hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 300 fitra becsült Kiss Mihály és Papp G. Mihály tiszabüdi lakosoktól járó activ követelés nyilvános árverésen eladatlak.

Mely árverésnek a tiszai lőki kir. járásbíró-ság 98/2. B. 1897. számú végzése folytán 80 frt 50 kr. tőkekövetelés és eddig összesen 26 frt 38 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Szent-Mihályon a község házában leendő eszközésére 1898. évi márczius hó 30. napjának délutáni 4 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt T.-Lőkön, 1898. márcz. 22. napján.

Szücsy Béla,

kir. bírósági végrehajtó.

(19-1-1)

A MAUTHNER-féle

hirneves

KONYHAKERTI és VIRÁGMAGVAK

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb **fűszer- és vaskereskedésekben** kaphatók.

A Budapesten Andrassy-út 23 szám alatt létező **Mauthner Ödön** cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen **friss és valódi** magvakért, amely csomagok **ragasztva**, a **medve-ábrával** és **Mauthner névvel** vannak jelölve, ugy amint a mellékelt rajz is mutat.

(58-8-8)